

ADRIATIC+

Izmenjava izkušenj s področja upravljanja morskega in obalnega okolja na Jadranu

Intenzivna izraba morskega in obmorskega prostora povzroča čedalje večje vplive na obalne in morske ekosisteme. Inicijativa Evropske komisije za vzpostavitev ICZM (okvira za integrirano upravljanje z obalo) in MSP (pomorsko prostorsko načrtovanje) izpostavlja pomen integriranega trajnostno naravnega upravljanja in načrtovanja izrabe morskega in obmorskega prostora. Spodbuja vključevanje deležnikov ter čezmejno sodelovanje akterjev, ter trajnostno modro gospodarsko rast z upoštevanjem koncepta ekosistemskih storitev.

Glavni cilj projekta je krepitev institucionalne zmogljivosti za ohranjanje in upravljanje (morskih) vodnih virov ter za preprečevanje tveganja in zmanjševanje obsega posledic nesreč s pomočjo makro regijskega sodelovanja.

IPA PROJEKTI ADRIATIC+

V sklopu projekta **NETCET** (Mreža za zaščito kitov, delfinov in morskih želv v Jadranu) so bile razvite strategije za zaščito in ohranitev kitov, delfinov in morskih želv (C&ST) s pomočjo regionalnega sodelovanja. Projekt NETCET v Adriatic+ prispeva:

1. Strategijo za varstvo kitov, delfinov in morskih želv;
2. Nacionalne akcijske načrte za varstvo in ohranitev populacije kitov, delfinov in morskih želv v Italiji, Sloveniji, Črni gori in na Hrvaškem;
3. Podatkovne baze s podatki vezanimi na varstvo in ohranjanje populacij morskih želv, kitov in delfinov;
4. Model za razvoj mreže obmorskih mest.

<http://netcet.eu/>

Projekt **SHAPE** (Oblikovanje celostnega pristopa k zaščiti morskega okolja in obal Jadrana) je bil usmerjen v razvoj več-nivojskega sistema upravljanja, ki temelji na celostnem pristopu in integriranem upravljanju naravnih virov, preprečevanju tveganj in reševanju konfliktov med deležniki in uporabniki

		<p>obale in morja.</p> <p>Ključni rezultati in prispevki projekta SHAPE so:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eksperimentalni GIS pomorski in obmorski atlas jadranske regije (Jadranski Atlas) za zbiranje, shranjevanje, vizualizacijo in upravljanje podatkov, ki so potrebni za implementacijo Protokola o celovitem upravljanju obalnih območij (ICZM) in vpeljavo politik pomorskega prostorskega načrtovanja (MSP). Sistem predstavlja podporo procesu odločanja; 2. Skupna metodologija za načrtovanje pomorskega prostora; 3. Analitična poročila o pravnih vidikih, obstoječih praksah in politikah načrtovanja morskega prostora prisotnih na območju Jadranskega območja. <p>http://www.shape-ipaproject.eu/</p>
		<p>Projekt HAZADR (Krepitev skupne reakcijske sposobnosti za boj proti onesnaženju morja z nafto, strupenimi in nevarnimi snovmi v Jadranskem morju) prispeva ukrepe za uskladitev nacionalnih, regionalnih in državnih načrtov zaščite in reševanja v primeru izlitij nafte, nevarnih in strupenih snovi v Jadranskih državah, z namenom okrepitve skupne reakcijske sposobnosti. V projektu Adriatic + so uporabljeni rezultati omenjenega projekta, ki obsegajo karte ranljivosti za celotno območje Jadranskega morja in jih je mogoče razvrstiti v pet kategorij: tip obale, biološki viri, zaščitena območja, gospodarsko ribištvo in človekova raba.</p> <p>http://www.hazadr.eu/</p>
<p>4PILLARS: Za spodbujanje inovativnih oblik upravljanja na različnih ravneh v okviru strategije EU za Jadransko Ionsko regijo (EUSAIR).</p> <p>Projekt implementira cilje akcijskega programa strategije EU za Jadransko-Ionsko regijo (EUSAIR) in združuje rezultate, znanja ter pozitivne izkušnje izvedenih IPA projektov, vezanih na morsko okolje in usmerjenih v izboljšanje kvalitete morskega in obmorskega življenjskega prostora.</p> <p>Glavni cilj projekta je doprinos v k ciljem strategije EU za jadransko ionsko regijo v skladu z vsemi 4 stebri. Projekt izkorišča dobre rezultate in prakse predhodno izvedenih projektov v okviru IPA CBC programa, in neposredno podaljšuje dolgoročni vpliv tega čezmejnega</p>		

sodelovanja z izmenjavo, posredovanjem in prenosom pridobljenih rezultatov.

Projekt 4PILLARS črpa znanje 13 strateških IPA projektov (SHAPE, DEFISHGEAR in BALMAS, INTERMODAL, AdriGov, HERA, APC, SPEEDY, SIMPLE, STAR, EcoSea, easyconnecting, TISAR). Sodeluje deset partnerjev in dva pridružena partnerja iz 7 držav Jadranskega prostora, ki promovirajo pridobljene izkušnje in znanja ter spodbujajo sistematično načrtovanje morskoga/obmorskega prostora, kar prispeva k doseganju ciljev EUSAIR, opredeljenih v stebrih 1, 2, 3 in 4.

STRATEŠKI IPA PROJEKTI

V sklopu projekta **DeFishGear** (Sistem ravnanja z odpadno ribiško opremo v Jadranski regiji) je bila pripravljena strategija za zmanjšanje onesnaževanja morja in priobalnega pasu Jadranskega morja z ostanki zapuščene ali izgubljene ribiške opreme in orodij. V projekt so bile vključene različne zainteresirane strani (ribiška industrija, raziskovalci, oblikovalci politik, nevladne organizacije in industrija recikliranja odpadnih snovi). V projektu Adriatic + bo kapitalizirano naslednje:

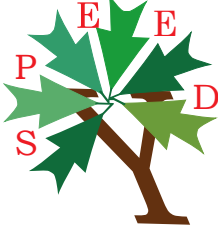
- Geografski informacijski sistem morskih odpadkov (GIS);
- Mreža deležnikov kot model za krepitev skupnega upravljanja z morskimi odpadki na nivoju makro regije.

<http://defishgear.net/>

Nacionalni inštitut za biologijo je kot partner zadolžen za kapitalizacijo dveh projektov iz 3. stebra. To sta projekta **BALMAS** in **SPEEDY**. Oba sta se ukvarjala s kvaliteto okolja vendar se eden loteva uresničenja strategije iz metodološkega drugi pa izvedbenega vidika.

Cilj projekta **BALMAS** (upravljanje z balastnimi vodami za zaščito Jadranskega morja) je vzpostaviti skupnega sistema čezmejnega upravljanja z balastnimi vodami (Ballast Water Management) v skladu s konvencijo o upravljanju z balastnimi vodami. Sistem naj bi jadranske raziskovalne institucije, strokovnjake in nacionalne pristojne organe povezal v sistem z namenom, da bi prepreči oziroma omeji neželjeno tveganja za okolje in ljudi, ki ga predstavlja prenos škodljivih vodnih organizmov in patogenov (HAOP) preko izpustov ladijskih balastnih voda in sedimentov. Končni cilj projekta je priprava strateških dokumentov in predlog njihovega formalnega sprejetja s strani jadranskih držav, kar bi pomenilo implementacijo razvitega regionalnega sistema upravljanja z balastnimi vodami. Prispevani

		<p>rezultati:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podatki o gibanju plovil v Jadranskem morju; • Podatki o izpustih balastne vode v 12 jadranskih pristaniščih; • Ozaveščanje o nevarnostih balastnih voda in pomenu upravljanja z njimi ter predstavitev razvitega regionalnega sistema upravljanja. <p>Tudi del projekta ADRIATIC+.</p> <p>http://www.balmas.eu/</p>
		<p>Cilj projekta SPEEDY (Skupni projekt Celovite presoje vplivov na okolje z dinamičnim upravljanjem).</p> <p>Splošni cilj projekta SPEEDY je vzpodbujati čezmejno sodelovanje med javnimi administracijami v težnji po čimbolj učinkoviti presoji vplivov na okolje v Jadranskem prostoru. Sinergijsko delovanje med različnimi mejnimi državami temelji na predpostavki, da je reševanje okoljskih problemov učinkovitejše skozi koordinirano delovanje in izmenjavo izkušenj na obeh straneh meje. Ta splošni cilj je moč doseči z razvojem spletnih orodij namenjenih celoviti presoji vplivov na okolje.</p> <p>Med nekoliko bolj specifičnimi cilji pa so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pripraviti skupne smernice uporabne pri spremembah evropske direktive o Celoviti presoji vplivov na okolje (CPVO); • Izdelava uporabnega orodja s katerim bodo lahko evropske, javne institucije sodelovale v debati o proceduralnih vsebinah directive o CPVO; • Uvesti nove upravljske pristope in orodja, ki bi omogočala tesnejše institucionalno povezovanje; • Vzpostaviti stalno (viza rtualno) omrežje namenjeno presoji o vplivih na okolje; • Razviti pristope in dobre prakse za obširno in integralno presajo o vplivih; • Izboljšati postopke ocenjevanja in metode za praktično uporabo; • Pregledati obstoječo zakonodajo, glavne komponente in postopke celovite presoje o vplivih na okolje (CPVO). <p>http://www.speedy-ipa.eu/</p>